

CONCÈNTRIC - FUNDACIÓ GUASCH CORANTY - UB

BIEL LLINÀS *ARRAN DE SUPERFÍCIE*

14.12.23-04.02.24

CAT

Biel Llinàs (Mallorca, 1994) és artista visual i investigador. La seva pràctica explora críticament els vincles entre espai, individu i experiència des d'una perspectiva multidisciplinària, especialment marcada per la pintura. Actualment, és doctorand del programa Estudis Avançats en Produccions Artístiques, a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

ARRAN DE SUPERFÍCIE

Un dia de sort!

Imagina jugar a la loteria i ser un dels afortunats. El món és d'un altre color quan es té la butxaca plena i un es pot plantejar comprar un pis o adquirir aquella obra d'art que tant emociona, aquella experiència estètica difícil de reproduir en un comentari. Després de moure el cul d'aquí cap allà, buscant un habitatge adequat a les necessitats, entrem en un moment d'esperança, de tenir allò que mai un s'hauria imaginat. Aquell pis amb aquella pintura tan desitjada penjada a la paret principal del menjador per fer patxoca per quan hi venen convidats. Però al final només es pot optar per la proposta més barata. Pel que sembla, encara que et toqui la loteria, no n'hi ha prou per aconseguir allò que un vol. Tothom ho diu, els diners que s'han guanyat són per tapar forats, i si un es proposa comprar un habitatge, igualment s'haurà d'hipotecar. Així que la segona opció podria ser la solució. Només cal anar a aquella galeria, entrar cofoi i orgullós del que un farà, i comprar aquella pintura entre moltes que tant es desitja. Resulta que es pot viure feliç sota un pont, i a les nits gelades ajuda tenir una tela que ens fa de manta i un bastidor de fusta com a llenya per fer una bona foguera, i ens permet dormir calents mentre escoltem de fons la cançó *Lucky Day* de Tom Waits.

(...)
*Now when I was a boy
My daddy sat me on his knee
And he told me
He told me many things
And he said son
There's a lot of things in this world
You're gonna have no use for
And when you get blue
And you've lost all your dreams
There's nothin' like a campfire
And a can of beans*
(...)

No hi ha res com intentar construir casa teva amb quatre bastidors i oblidar que moltes coses en aquest món no serveixen per a res.

Martí Anson

Ajuntament de
Barcelona

LACAPPELLA

Problema de 9 quadrats, 9000 €, 9 m²

*"A market, that is, I hate to say it, notoriously opaque"*¹ - Farah Nayeri, The New York Times

Sempre m'han encuriolit les narratives i taxonomies hegemòniques que modulen la vida quotidiana, lleis no escrites (o tal vegada sí) que ens predisposen a veure les coses en una direcció determinada, així com la capacitat de l'art contemporani per posar-les en suspensió. Empès per aquesta pulsio, el 2021 vaig començar una recerca paranoicocrítica sobre les porositats entre mercat de l'habitatge i mercat de l'art, interessant-me no tant en allò present a la superfície (la tela, el terra) sinó en l'estructura (els bastidors, els fonaments, els principis rectors). Com sol passar, una sèrie de fortuïtes troballes emmarquen la recerca. La primera d'elles, un any en què visitant la fira Art Madrid, sent un artista dient-li des del seu stand a un potencial client: *"te la podría hacer de otras medidas también, 2 x 2 m..."* i la segona, una notícia que es feia ressò de la donació per part de l'artista Gerhard Richter, de 18 obres a un fons de l'estat de Renania del Nord – Westfalia el 2018, destinat a la construcció d'habitatge social. Amb la hipotètica recaptació d'1.000.000 €, se'n construirien al voltant de 100². El coixí de 9.000 € que ens ofereix la Fundació Guasch Coranty per a la realització del projecte em permet aprofundir en aquest estudi de mercat.

Després d'uns anys llogant habitació a Barcelona, arrib a portals web d'estadístiques sobre el preu de lloguer i venda d'habitatge, així com a informes d'Art Basel, Artprice & ARAA, Fundació La Caixa i l'IAC sobre les xifres anuals del mercat de l'art, a partir de dades extretes de venda en galeries i subhastes. Una vegada em sent mínimament orientat entre tanta xifra, xerr amb alguns galeristes de confiança. Em qued amb una sèrie de sucosos titulars, com ara que el mercat de l'art global és en mans de 2.600 multimilionaris, que Espanya només suposa l'1% del volum de mercat global, que a nivell europeu pintem ben poca cosa, que el boom de pisos de luxe estimula el mercat artístic, que el 2018 el preu de venda mitjà d'obra era d'uns 3500 €, i que, actualment, val més comprar 1 m² d'un pis a Barcelona (4131 € de mitjana) que la majoria d'obres d'artistes emergents i de mitja carrera³. En l'altre extrem, top amb la xifra rècord de 51 milions de dòlars que va assolir la venda d'un Mondrian de l'etapa parisenca el 2022, *Composition II (1938)*⁴. Curiosos abstraccions (de mercat) que em fan somiar en què si el negoci va bé, algun dia podria arribar a pagar el lloguer d'una casa com cal, venent pintures d'espais per altres espais, però mentrestant, toca l'opció més econòmica.

En una de les converses amb l'artista Martí Anson, em comenta que el valor de l'obra es defineix a partir del lloc que l'artista ocupa en un mapa definit per dos vectors: centre i perifèria, no tant per la relació €/m² que proposa el projecte. Si passes per uns espais de centralitat (exposicions en galeries i museus de prestigi, biennals internacionals, etc.) la cotització puja progressivament i

¹ "The Invisible Market" | Talking Galleries New York 2022. Disponible a: <https://youtu.be/EOS0daFKnDA?si=p3kO6McmJjYMxsHF>

² Disponible a: <https://news.artnet.com/art-world/gerhard-richter-giving-18-paintings-help-homeless-1291670>

³ Arrel de la meua primera exposició a la galeria àngels barcelona, ara puc dir-vos que, pictòricament, em moc al voltant del mileurisme per m² (1532 €).

⁴ Disponible a: <https://theluxonomist.es/actualidad/pintura-mondrian-nuevo-record-subasta-sotheby>

la resta es mantenen a la perifèria del sistema. No sembla gaire diferent de les lògiques que operen en la valorització i monetització de les actuals ciutats neoliberals, ni tan sols pel que fa a la seva temporalitat. Un dia ets al centre i l'altre a la perifèria, un dia el barri és titllat de decadent, es comença a emplenar de bastides i l'altre s'ha regenerat i convertit en "nova centralitat". No és gens gratuït que, en aquest país, els límits entre el que tradicionalment ha estat un mercat elitista (l'artístic) i un dret fonamental (l'accés a un habitatge digne) siguin ben permeables. El millor producte d'Espanya és, literalment, el territori que ocupa Espanya, com bé explica el periodista Jorge Dioni a *El malestar de las ciudades* (2023).

Sortint del món de l'aritmètica i tornant al món de l'art, la proposta desplegada a La Capella és un habitacle de 9 m² que presenta una història habitacional. Una estructura de bastidors i cartró que s'apropia temporalment d'un racó i on la vostra mirada travessa la planta de les habitacions i tallers on he residit i treballat des de la meua arribada a Barcelona el 2012. Més tard, m'adon que, formalment, la instal·lació em remet al *9 square problem*⁵, un exercici de pedagogia constructiva ideat per l'arquitecte John Hejduk a la Cooper Union de Nova York als anys 50, que amb el temps, esdevindrà modèlic. A partir d'aquesta retícula gràfica, es poden copsar les complexitats estructurals que sorgeixen en passar del dibuix a la construcció, mentre que a mí m'ha permès abordar la simbiosi entre pintura i arquitectura des de l'òptica del valor econòmic.

Quan vaig començar a escriure aquest text, confiava que tot aniria encaixant. Tanmateix, absort arran de superfície, vaig oblidar que el surrealista mètode paranoicocrític no es basa en el coneixement objectiu, sinó en la lliure associació de conceptes aliens, d'aquí la irracionalitat de tot aquest procés. Per sort o per desgràcia, la meua especulació és purament artística i tot queda en cabòries irresoltes. Cercant dreces per abandonar aquesta bogeria, top amb les ocupacions d'espais de l'artista Cildo Meireles als anys 70. Qui sap si el principi i la fi de la mercantilització de les nostres superfícies roman en la direcció del que una vegada digué l'artista, <<vaig pensar en un projecte d'un país tan petit que només s'hi pogués operar des de l'estranger. Tindria una extensió mínima, una sola frontera, on només s'hi podria encabir una persona o ni això.>>⁶

Biel Llinàs

⁵ Trobareu dibuixos fets per l'arquitecte a: <https://www.cca.qc.ca/en/search?digigroup=406015>

⁶ "Cildo Meireles: Sobre la naturalesa de les coses". A: BRETT, G. (coord.) et al. Cildo Meireles. Barcelona: MACBA, 2009, p. 12.